

Literatura lat wojny i okupacji i literatura powojenna

Wybrani twórcy

Krzysztof Kamil Baczyński	Tadeusz Borowski	Tadeusz Gajcy
Władysław Broniewski	Czesław Miłosz	Tadeusz Różewicz

Podstawa programowa

Tadeusz Borowski wybrane opowiadanie, Krzysztof Kamil Baczyński, Tadeusz Różewicz, Czesław Miłosz, Wisława Szymborska, Zbigniew Herbert, Ewa Lipska, Adam Zagajewski, Stanisław Barańczak – wybrane wiersze, Miron Białoszewski – wybrane utwory, Ryszard Kapuściński *Podróże z Herodotem*.

Teksty omawiane na zajęciach

Krzysztof Kamil Baczyński *Historia, Pokolenie, Elegia o chłopcu polskim*, Tadeusz Gajcy *Nowo narodzonemu*, Tadeusz Różewicz *Ocalony*, Czesław Miłosz *Campo di Fiori, Piosenka o porcelanie, Piosenka o końcu świata*, Władysław Broniewski *Żołnierz polski*, Albert Camus *Dżuma*, Hanna Krall *Zdążyć przed Panem Bogiem*, Tadeusz Borowski *Pożegnanie z Marią, U nas w Auschwitzu*, Gustaw Herling Grudziński *Inny świat*, George Orwell *Rok 1984*.

Kierunki literackie

sorealizm	Kierunek sztuki od 1934 istniejący w Związku Radzieckim, po drugiej wojnie światowej, również w innych krajach bloku wschodniego. Oparty na realizmie, miał za zadanie propagowanie idei komunistycznych. Tematami były: sojusz robotniczo – chłopski, dojrzewanie bohatera do komunizmu, przodownik pracy i kułak, bohater komunizmu, itp.	np. Aleksander Ścibor- Ryłski <i>Traktory zdobywają przyszłość</i> ; Władysław Broniewski <i>Słowo o Stalinie, Pokłon Rewolucji Październikowej</i> ; Adam Ważyk <i>Lud wejdzie do śródmieścia</i> , Konstanty Ildefons Gałczyński <i>Requiem</i> .
turpizm	Zabieg polegający na wprowadzeniu do literatury wątków antyestetycznych i kultu brzydoty.	np. Stanisław Grochowiak <i>Czyści, Płonąca żyrafa</i> ; Ernest Bryll <i>Autoportret z bykiem</i> ; Andrzej Bursa <i>Dyskurs z poetą</i>
eklektyzm	Rodzaj twórczości kompilacyjnej, mieszanie różnych gatunków i stylów.	np. Jan Twardowski <i>Niecodziennik</i> Ryszard Kapuściński
lingwizm	Zabawy, gry i doświadczenia z językiem. Tworzywem poezji był sam język, zaś jej celem zwrócenie uwagi na wieloznaczeniowość słów i zestawienie ich w taki sposób, aby	np. Miron Białoszewski <i>AAAmeryka, Obroty rzeczy</i> ; Stanisław Barańczak <i>Korekta twarzy, Dziennik poranny</i> .

	tworzyły nowe, zaskakujące sensory.	
neoklasycyzm	Negacja skrajności poezji awangardowej i powrót do tradycji podkreślającej wartość intelektualizmu, jasność, harmonia i zwięzłość jako kategoria estetyczna, dobro i prawda – jako etyczna.	Stanisław Barańczak <i>Podróż zimowa</i> ; Zbigniew Herbert <i>Barbarzyńca w ogrodzie</i>

Czasy PRL

Teksty omawiane na zajęciach

Władysław Broniewski *Pokłon Rewolucji Październikowej*, Adam Ważyk *Lud*

wejdzie do śródmieścia; Konstanty Ildefons Gałczyński *Requiem*; Stanisław Barańczak *Korekta twarzy*

Testy późniejsze:

Sławomir Mrożek *Tango*, Wisława Szymborska *Cebula*, *Głos w sprawie pornografii*, *Nic dwa razy*, *Sto pociech*, Miron Białoszewski *Karuzela z Madonnami*, *Szare eminencje zachwytu, leżenia*, *Ach, gdyby mi nawet piec zabrali (moja niewyczerpana oda do radości)*, *Pamiętnik z powstania warszawskiego*, Jan Twardowski *Niecodziennik*, *Mrówko, biedronko, ważko*, *Śpieszmy się kochać ludzi*, Adam Zagajewski *List od czytelnika*, *Sklepy mięsne*, Ewa Lipska *Egzamin*, *Bajka*, Stanisław Barańczak *Spójrzmy prawdzie w oczy*, *Pan tu nie stał*, *Drogi kąciku porad*, *Nie*, Zbigniew Herbert *Co myśli Pan Cogito o piekle*, *Przesłanie Pana Cogito*, *Curatia Dionisia*, Ryszard Kapuściński *Podróże z Herodotem*.

Pozostałe utwory

wybór mitów, Sofokles *Król Edyp*., *Biblia* (fragmenty: wybranych psalmów, *Pieśni nad pieśniami*, *Księgi Hioba*, *Apokalipsy świętego Jana*, fragmenty *Starego i Nowego Testamentu* jako konteksty innych epok), Witold Gombrowicz *Dziennik* (fr.)